

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยตามโครงสร้างการเล่าเรื่อง และยังมีมุ่งวิเคราะห์ถึงลักษณะการสร้าง ความหมายของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง โดยจะศึกษาเฉพาะข่าวการเมืองที่น่าเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด การศึกษาในเรื่องนี้เป็นการวิเคราะห์จากเนื้อหาของข่าวการเมือง โดยจะศึกษาถึงโครงสร้าง รูปแบบ และลีลาที่ใช้ในการเล่าเรื่อง รวมไปถึงลักษณะการใช้ภาษาที่มีส่วนในการ สร้างความหมายให้กับข่าวการเมืองในเรื่องเดียวกันจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ซึ่งจำแนกได้เป็นหนังสือพิมพ์ ประเภทเน้นสาระ ซึ่งได้แก่ มติชน ไทยโพสต์ และหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาถึงปัจจัยอันมีอิทธิพลต่อการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

ในการวิเคราะห์ที่ได้ใช้ข้อมูลจากเนื้อหาในส่วนหัวข้อ (Headline) ความนำ (Lead) และเนื้อเรื่อง (Body) ที่มีใจความสำคัญต่อเนื้อหาข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด โดยเจาะจงคัดเลือกข่าวการเมืองที่เป็นเหตุการณ์สำคัญในช่วงปลายปี 2541 คือ ตั้งแต่วันที่ 1 ก.ค. - 31 ธ.ค. 2541 โดยจะปรากฏให้เห็นดังต่อไปนี้

1. ข่าวพล.ต.อ. สว่าง บุญนาค หมิ่นประมาท พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ (ฉบับวันที่ 1 กรกฎาคม 2541)
2. ข่าวการปรับคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลชวน หลีกภัย (ฉบับวันที่ 1 กรกฎาคม 2541)
3. ข่าวความไม่ชอบมาพากลในการประมูลของโครงการเอสดีเอช (ฉบับวันที่ 31 กรกฎาคม 2541)
4. ข่าวการทุจริตในการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับวันที่ 14 กันยายน 2541)
5. ข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับวันที่ 29 กันยายน 2541)
6. ข่าวกรมตำรวจของยศ พล.ต.อ. ให้กับพล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ (ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม 2541)

7. ช่าว ปว.281 หรือ พ.ร.บ. ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
(ฉบับวันที่ 28 พฤศจิกายน 2541)
8. ช่าวการตรวจสอบคฤหาสน์ 3 หลัง รีมเชอนครินครินทร์ จ. กาญจนบุรี
(ฉบับวันที่ 28 ธันวาคม 2541)

สรุปผลการวิเคราะห์

ผลที่ได้จากการศึกษาลักษณะการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีข้อสรุปในแต่ละส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 : การวิเคราะห์โครงสร้าง และการสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของข่าวการเมือง

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการรายงานข่าวการเมืองตามโครงสร้างการเล่าเรื่อง และมีเป้าหมายที่จะศึกษาลักษณะการสร้างความหมายของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง ซึ่งปรากฏผลการวิจัยตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์แก่นเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

1.1 ประเภทของแก่นเรื่อง

แก่นเรื่องในข่าวการเมืองเมื่อจำแนกตามลักษณะคุณค่าข่าว สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

ก. แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง (Conflict Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นข่าวหลักที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ แข่งขัน ปะทะกัน หรือความไม่ลงรอยทางความคิด การอภิปรายถกเถียงหรือการโต้แย้งกันทางการเมืองระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป

ข. แก่นเรื่องประเภทปฏุชนสนใจ (Human Interest Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ของนักการเมืองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง อันได้แก่ ความโศกเศร้า ยินดีปรีดา รักเกลียดกลัว อิจฉาริษยา ทะเยอทะยาน ขบขัน และเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังหมายความรวมถึงการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีความสำคัญทางการเมือง และบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง

ค. แก่นเรื่องประเภทผลกระทบ (Consequent Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางการเมืองอันมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสาธารณชน เช่น คณะรัฐมนตรีกำลังพิจารณาออกพระราชกำหนดเรียกเก็บภาษีในอัตราที่เพิ่มขึ้น หรือการลดภาษีลง การปรับเปลี่ยนกฎหมาย หรือการประกาศออกมาตรการต่าง ๆ การประกาศนโยบายทางการเมือง การรายงานผลสรุปของข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบไปถึงพลเมืองในชาติ

ง. แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำ (Suspense Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่สามารถคลี่คลาย หรือตีแผ่ท่าทีเหตุที่แท้จริงได้ เป็น เหตุการณ์ที่มีความสลับซับซ้อนซ่อนเงื่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวพันไปถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบไปถึงความเป็นอยู่ของประชากรทั่วไปด้วย

จากการศึกษาแก่นเรื่องโดยการวิเคราะห์จากหัวข้อทั้ง 8 เหตุการณ์ พบว่า ชาวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ คือ มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีแนวโน้มในการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งมากที่สุด ทั้งในรูปแบบความขัดแย้งล้วน ๆ และรูปแบบที่เป็นทางการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งเข้ากับแก่นเรื่องประเภทอื่น ๆ โดยพบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นเสนอสาระมักนำเสนอแก่นเรื่องแบบผสมผสานมากที่สุด อันได้แก่ การผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับบุตุนสนใจ และการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับความมีเงื่อนงำ รองลงมา คือ แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำ สำหรับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์ พบว่า มีทิศทางในการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งมากที่สุด รองลงมา คือ แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำ และแก่นเรื่องแบบผสมผสาน อันได้แก่ การผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับบุตุนสนใจ และการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับผลกระทบ

จากผลการวิจัยจะสังเกตได้ว่า หนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นเสนออารมณ์จะให้ความสำคัญกับการนำเสนอประเด็นความขัดแย้งในลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากเป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งล้วน ๆ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระที่นิยม เสนอประเด็นความขัดแย้งเช่นกัน แต่รูปแบบการนำเสนอในลักษณะที่อ้อมค้อม โดยจะแฝงประเด็นความขัดแย้งกับประเด็น หรือแก่นเรื่องประเภทอื่น สังเกตได้ว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระจะพยายามดึงประเด็นความขัดแย้งเข้ามาเกี่ยวข้องกับแก่นเรื่องประเภทอื่น ๆ ด้วย ผลการวิจัยข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวการเมืองที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้สร้างขึ้นโดยการสร้างภาพให้เห็นว่า ชาวการเมืองก็คือ ชาวความขัดแย้งนั่นเอง

1.2 การสร้างความหมายในแก่นเรื่อง

การสร้างความหมายในแก่นเรื่องที่ปรากฏในส่วนหัวข่าว (Headline) ของข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ จากเหตุการณ์ทั้ง 8 เรื่อง พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสารวิพากษ์ทางการเมืองใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์ นั่นคือ มีปริมาณการใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายนัยตรงมากกว่านัยประหวัด โดยมักเป็นคำประเภทที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดีเป็นส่วนใหญ่

ประกอบกับลักษณะการเลือกสรรถ้อยคำ ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะของแก่นเรื่องในส่วนหัวข่าว โดยพบว่า ข่าวที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง ผลกระทบ และความมีเงื่อนงำ จะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทให้ความหมายทั้งเชิงนัยตรง และนัยประหวัด โดยจะสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดีเสมอ ซึ่งตรงกันข้ามกับแก่นเรื่องประเภทปูชนชนใจ ซึ่งพบว่า ปรากฏการณ์การใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด โดยจะสื่อถึงความรู้สึกทั้งในด้านดี และไม่ตีผลมผลสานกัน

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะของการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความหมายของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ เป็นการเลือกสรรเพื่อให้สอดคล้องกับแก่นเรื่องที่นำมาเสนอ โดยมีเป้าหมายที่จะตอกย้ำ หรือเสริมให้แก่นเรื่องของข่าวมีความชัดเจน ทั้งนี้ระดับความแรงของการใช้ถ้อยคำ หนังสือพิมพ์จะปรับระดับความแรงของแก่นเรื่อง เช่น ถ้ากระแสข่าวเป็นความขัดแย้งที่รุนแรง อย่างกรณีข่าว พล.ต.อ. สว่าง ภูมุนาค หมิ่นประมาท พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งเป็นกระแสความขัดแย้งที่ค่อนข้างรุนแรงในช่วงนั้น ลักษณะของการใช้คำพาดหัวข่าวก็จะแรงตามไปด้วย เช่น การใช้คำว่า "ลาหวัชวด" เป็นต้น หรือกระแสข่าวเกี่ยวกับความมีเงื่อนงำ ในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ซึ่งเป็นกระแสข่าวที่แรงมากในช่วงปลายปี 2541 ก็พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอโดยใช้แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำทั้ง 4 ฉบับ โดยที่มักการใช้ถ้อยคำในระดับที่รุนแรงของความแรงของแก่นเรื่อง เช่น การใช้คำว่า "วิรัชมัดคอตัวเองข้อมูลประธานแพง" , "พันธุ์ผักเหวดา แจงไม่เคลียร์" , "โดยซักเมล็ดพันธุ์โอ้ วิรัชมีवाद" เป็นต้น

นอกจากนี้ลักษณะการใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายยังมีความสัมพันธ์กับแนวหนังสือพิมพ์ของแต่ละฉบับด้วย ซึ่งแต่ละฉบับจะมีสไตล์ในการพาดหัวที่แรงในระดับแตกต่างกัน สังเกตจากข่าวทุจริตในการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มีระดับความแรงในการพาดหัวข่าวแตกต่างกัน คือ ไทยโพสต์มีกรพาดหัวข่าวในเรื่องดังกล่าวแรงที่สุด คือ เขียนว่า "รณรงค์สืลมโล่ปรต 30 องค์กรยึดที่แก่ ล่าชื่อขับผู้บริหารสาธารณสุข...." ส่วนมติชนมีระดับความแรงรองลงมา คือ เขียนว่า "พิรุช สช. ปกปิดความผิดมั่วข้อมูลชนใช้แหกตา กรมกชกร น.-ว. ตัดกลุ่ม สั่งรบนน้ำเกลือขวดละ 2 บาท" ส่วนไทยรัฐ และข่าวสดมีระดับความแรงในการพาดหัวข่าวพอ ๆ กัน คือ ไทยรัฐ เขียนว่า "ได้ครบ 5 หมื่น ชื่อ

มีชัย ปันธง รตม.ตท.แก้อีกกลุ่มแก๊สขุการสุดทหน น้ดท้วประเทศแฉโฉ ผบ.ทบ. โฉล่งตัว - และช้วสศ เขียน
ท้ว - มีชัยยัณท้วได้ 6 หน้บชื่อ โสร้มต. แก๊สขุอฉฉน้กทหมอ ดัณข้วยท จ้วก็จ้ปลดกร้กเกยวติ -

2. การวิเคราะห์โครงเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

2.1 กลวิธีการนำเสนอ

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย มีกลวิธีในการนำเสนอ 2 ลักษณะ คือ

ก. การรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริง โดยใช้วิธีการเขียนแบบเน้นความกระชับ ไม่มีลีลา และไม่ใช้การเขียนในแบบพรรณนา

ข. การรายงานข่าวโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling Techniques) หมายถึง การใช้ลีลาการเขียนแบบพรรณนา (Descriptive Writing Style) เป็นการเขียนที่มุ่งสร้างอารมณ์ และทัศนคติให้กับผู้ที่ได้อ่านข่าวนั้น โดยการเลือกใช้คำที่มีลักษณะโลดโผน ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการสามารถเห็นภาพของเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจนเหมือนได้อยู่ในเหตุการณ์จริง การเขียนพรรณนามักจะใช้วิธีการเปรียบเทียบ (Analogies) อันได้แก่ การใช้คำอุปมา (Simile) และการใช้คำอุปสรรค (Metaphor) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

และการใช้ลีลาการเขียนแบบการเล่าเรื่อง (Narrative Writing Style) เป็นการเขียนที่เชื่อมโยงระหว่างการเขียนพรรณนาถึงการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร หรือบุคคลในข่าว โครงเรื่อง บทพูด และการประกอบสร้างเหตุการณ์ขึ้นใหม่ การเขียนโดยใช้ลีลาการเล่าเรื่องจะให้ความสำคัญต่อการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ ตัวละคร และฉากที่เกิดเหตุ

จากการศึกษาวิธีการนำเสนอข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ จากข่าวใน 8 เหตุการณ์ พบว่า หนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ และข่าวสด มีทิศทางกรนำเสนอไปในแนวเดียวกัน คือ นิยมใช้กลวิธีการนำเสนอแบบใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง ซึ่งใช้ลีลาการเขียนแบบพรรณนาที่มุ่งใช้ถ้อยคำที่โลดโผนให้ลีลา ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและเห็นภาพของเหตุการณ์ได้ชัดเจนจากการใช้ถ้อยคำในเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏให้เห็นทั้งในส่วนความนำ (Lead) และในส่วนของตัวข่าว (Body) นอกจากนี้มีการใช้ลีลาการเขียนแบบเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการเขียนที่มุ่งแสดงถึงอากัปกริยา ท่าทาง น้ำเสียง สีหน้าของบุคคลในข่าว และเน้นให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น ลักษณะการใช้กลวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ จะมีความแตกต่างกันจากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ซึ่งพบว่ามักนิยมใช้กลวิธีการรายงานแบบตรงไปตรงมา มากกว่าการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ซึ่งจัดอยู่ในประเภทหนังสือพิมพ์ที่เน้นเสนอสาระ อย่าง มติชน กลับมีการปรับรูปแบบการนำเสนอไปในทิศทางที่ใกล้เคียงกับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์อย่างเห็นได้ชัด ทั้งจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า สาเหตุที่ทำให้หนังสือพิมพ์มติชนมีการปรับตัวในเรื่องของรูปแบบการเขียน เนื่องจาก มติชนตระหนักถึงความต้องการของผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญ และมติชนยังให้เหตุผลอีกว่า เนื่องจากข่าวการเมืองเป็นข่าวที่หนัก และเคร่งเครียด ดังนั้นเพื่อที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจ และไม่เบื่อต่อข่าวการเมือง มติชนจำต้องลดความหนักของข่าวการเมืองลงบ้าง โดยการเขียนแบบให้สีสัน อรรถรส รวมถึงมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งมติชนมีความเชื่อว่าหากนำเสนอข่าวการเมืองให้ในแนวดังกล่าวจะช่วยเสริมให้ข่าวมีความน่าอ่านมากขึ้นอันจะส่งผลให้ปริมาณของผู้อ่านมีจำนวนเพิ่มขึ้น จุดนี้เองจึงทำให้เห็นว่า ลักษณะของเนื้อหาตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการตลาดอย่างเห็นได้ชัดเจน

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เทคนิคการเล่าเรื่องยังปรากฏให้เห็นในข่าวที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง บุคคลสนใจ ความมีเงื่อนไข และการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับบุคคลสนใจ เนื่องจากอัตลักษณ์ของข่าวการเมืองทั้ง 4 ประเภท เอื้อต่อการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง ส่วนข่าวการเมืองที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทผลกระทบ , แบบผสมผสานระหว่างบุคคลสนใจกับความมีเงื่อนไข และแบบผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับความมีเงื่อนไข กลับพบว่ามีการใช้กลวิธีการนำเสนอแบบรายงานอย่างตรงไปตรงมมากขึ้น ส่วนใหญ่ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากความเป็นอัตลักษณ์ของข่าวประเภทนี้ที่มีข้อจำกัด คือ ไม่เอื้อต่อการเขียนข่าวแบบใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง เนื่องจากโดยคุณลักษณะของข่าวเป็นข่าวที่เน้นถึงความมีผลกระทบที่จะเกิดต่อประชาชน ดังนั้นลักษณะของการนำเสนอข่าวจึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข่าว โดยการเขียนไปในลักษณะที่จริงจังเป็นทางการ เพื่อให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับลักษณะของเหตุการณ์หรือแก่นเรื่อง

2.2 องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ประกอบด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเริ่มเรื่อง (Beginning) หมายถึง ส่วนของความนำ (Lead) ของข่าว เป็นประโยคหรือย่อหน้าที่จูงใจหรือดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านอยากที่จะอ่านเรื่องราวในส่วนต่อไป ส่วนเริ่มเรื่องจะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และมีความสำคัญ อย่างไร

จากการศึกษาวิธีการเริ่มเรื่องในข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีวิธีการเปิดเรื่องดังนี้

1) การเริ่มเรื่องแบบสรุปเรื่อง- เป็นการเปิดเรื่องโดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญของเรื่องราวที่ปรากฏในข่าวทั้งหมด การเขียนเป็นการสรุปเรื่องโดยย่อ โดยใช้ภาษาในระดับกลางๆ ไม่มีการให้สีสันใดๆ ลงในข่าว

2) การเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์ (Picture or Colorful Lead) เป็นการสร้างขึ้นจากวิธีการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ (Summary Lead) โดยผู้เขียนมีการเพิ่มส่วนขยาย (Adjective or Adverb) เข้าไปในส่วนของความนำ รวมถึงการใช้โวหารภาพพจน์ ซึ่งก็หมายถึง การใส่สีสันให้กับการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์นั้น อันมีผลทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ได้ทั้งทางบวกและทางลบ

3) การเริ่มเรื่องแบบ Punch Lead เป็นการเริ่มเรื่องโดยเลือกเอาใจความสำคัญที่สุดของเรื่องมาเริ่มต้น ซึ่งเหมือนกับการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ แต่มีข้อแตกต่างกัน คือ ในการเริ่มเรื่องด้วยวิธีนี้ จะใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่หนักแน่น (Strong Words) ปรากฏให้เห็นในส่วนของความนำ ทั้งนี้มักจะพบในเหตุการณ์ที่มีลีลาค่อนข้างชิงชัง ดึงเครียด ทั้งนี้ลักษณะของถ้อยคำที่หนักแน่นจะมีทั้งคำที่เป็นคำกริยา คำขยายกริยา หรือคำขยายนาม นอกจากนี้การเริ่มเรื่องแบบนี้ยังหมายถึง การสร้างความทึ่ง หรือเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านด้วยการไขความ หรือแปลความ (Interpret) ในลักษณะที่ค่อนข้างจะเว้นความจริง แต่ไม่ได้มีผลทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายไปในทิศทางที่ผิดเพี้ยนไป

จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระมีแนวโน้มในการใช้รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบ Punch Lead โดยเน้นเหตุการณ์ ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์ พบว่า นิยมใช้รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์ และ Punch Lead โดยเน้นบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์ และ Punch Lead โดยเน้นเหตุการณ์ ทั้งนี้จะสังเกตได้ว่า ทิศทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ มักใช้วิธีการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคล ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีเป้าหมายที่เหมือนกัน คือ ต้องการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้เกิดการติดตามที่เนื้อเรื่องต่อไป ดังนั้นลักษณะของการใช้ภาษาจึงต้องเขียนไปในทำนองให้ลึกลับ ซึ่งสามารถกระตุ้นอารมณ์ และความรู้สึกของผู้อ่านได้

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ชาวการเมืองทั้ง 8 เหตุการณ์ ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีความสำคัญกับตัวบุคคลในข่าวมากกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถสังเกตได้จากการเขียนความนำของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มักเขียนโดยนำตัวบุคคลในข่าวขึ้นมาเสนอเป็นหลัก ซึ่งพบว่า หนังสือพิมพ์พยายามสร้างให้ตัวบุคคลในข่าวมีความโดดเด่นขึ้นมา ประกอบการใช้ภาษาทั้งในรูปแบบที่ให้ภาพพจน์ และในรูปแบบของการใช้ถ้อยคำที่หนักแน่น รุนแรง ก็ยังเป็นการทำให้ตัวบุคคลที่หนังสือพิมพ์นำมาเสนอมีจุดเด่นที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่อยากจะรู้เรื่องราวของบุคคลนั้น ลักษณะของชาวการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ จึงเป็นการสร้างความหมายให้บุคคลทางการเมืองให้กลายเป็นบุคคลที่มีความพิเศษ มีความสำคัญที่คนในสังคมควรจับตามอง

ส่วนที่ 2 การพัฒนาเรื่อง (Middle) หมายถึง ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง (Body) ของข่าว ทั้งนี้ พบว่า ในการดำเนินเรื่องของข่าวการเมือง มีวิธีการลำดับเรื่องดังนี้

1. การลำดับเรื่องแบบถือหลักความสำคัญ (Significant Detail) เป็นการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้วิธีการดำเนินเรื่องตามลำดับความสำคัญ ซึ่งจำแนกออกเป็น

1.1 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของประเด็น หมายถึง การเขียนโดยนำเอาประเด็นที่มีความสำคัญสูงสุดของเรื่องมากล่าวไว้ในส่วนแรกของเนื้อหาข่าว (Body) แล้วจึงค่อยเพิ่มในส่วนรายละเอียดหรือประเด็นปลีกย่อยที่มีความสำคัญรอง ๆ ลงมา ในที่นี้ยังหมายรวมถึงการลำดับเรื่องโดยกล่าวถึงข้อมูลที่เป็นเหตุขึ้นมาก่อนข้อมูลที่เป็นผล

1.2 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคล หมายถึง การเขียนโดยลำดับเรื่องตามความสำคัญของแหล่งข่าว ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะของความสำคัญได้ 2 แนวทาง คือ

1.2.1 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่

1.2.2 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

2. การลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก (Time Sequence or Chronological Details) เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง (Specific Details) หรือเป็นการกล่าวถึงเฉพาะประเด็นที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญสูงสุด โดยใช้วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องตามลำดับเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้น

3. การลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่อง เป็นการลำดับเรื่องในลักษณะที่ผสมผสานระหว่างการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก โดยที่ผู้เขียนจะเขียนร้อยเรื่องราวให้เป็นเรื่องเดียวกันทั้งเรื่อง

3.1 การลำดับเรื่องโดยไม่มีการแบ่งตอน เป็นการลำดับเรื่องที่สร้างขึ้นจากการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก โดยที่ผู้เขียนจะเขียนร้อยเรื่องราวอย่างเชื่อมโยงติดต่อกันทั้งเรื่อง

3.2 การลำดับเรื่องโดยการแบ่งตอน เป็นการลำดับเรื่องที่สร้างขึ้นจากการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก โดยที่ผู้เขียนจะใช้เทคนิคการแบ่งเรื่องออกเป็นตอนๆ โดยใส่หัวเรื่องย่อย (Subhead) เพื่อขึ้นระหว่างเนื้อเรื่อง

จากผลการวิจัยข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มติชนซึ่งจัดอยู่ในหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ มีการปรับรูปแบบการลำดับเรื่องไปในทิศทางที่สอดคล้อง กับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งจัดอยู่ในประเภทเน้นเสนออารมณ์ ผลจากการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่า ลักษณะของการทำงานของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน ไม่ได้ยึดติดกับความเป็นประเภทของหนังสือพิมพ์เท่าไรนัก แต่กลับไปยึดถือกับเป้าหมายทางการตลาดเป็นสำคัญ ดังนั้นรูปแบบของการลำดับเรื่องจึงอยู่ที่ความเชื่อของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับว่า รูปแบบการลำดับเรื่องแบบใดที่จะทำให้ผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายสนใจ และพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งมติชน และไทยรัฐ มีความเชื่อตรงกันว่า รูปแบบการลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่องแบบให้เทคนิคการแบ่งตอน น่าจะเป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจมากที่สุด ส่วนไทยโพสต์มีความเชื่อว่ารูปแบบการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ จะทำให้ผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายมีความสนใจมากที่สุด สำหรับข่าวสดก็มีความเชื่อว่า รูปแบบการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นสำคัญ น่าจะเป็นรูปแบบที่กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายสนใจมากที่สุด

ลักษณะการสร้างความหมายให้กับข่าวการเมืองที่เกิดจากรูปแบบการลำดับเรื่องในส่วนตัวข่าว พบว่าการที่หนังสือพิมพ์ใช้รูปแบบการลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่อง ซึ่งพบมากในมติชน และไทยรัฐนั้น ทำให้การเมืองกลายเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อน เหตุการณ์เกือบทุกเหตุการณ์สามารถนำมาผูกโยงให้เกี่ยวข้องกับเมืองได้ทั้งสิ้น จนทำให้ภาพเกี่ยวกับการเมืองถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่ที่คนในสังคมไทยควรให้ความสนใจ อันเกิดจากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์พยายามจะสร้างให้ผู้อ่านเกิดการตระหนักว่าการเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย

สำหรับการลำดับเรื่องแบบยึดความสำคัญ ซึ่งพบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เป็นกลวิธีที่หนังสือพิมพ์พยายามสื่อให้ผู้อ่านเห็นว่า ประเด็นที่หนังสือพิมพ์นำมาเสนอเป็นประเด็นมีความสำคัญสูงสุดที่ผู้อ่านจะต้องให้ความสนใจ

ส่วนที่ 3 การจบเรื่องในข่าว (Ending) หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนท้ายสุดของข่าว ซึ่งพบว่าการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองมีรูปแบบในการจบเรื่อง 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การจบเรื่องแบบทิ้งท้าย หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนสุดท้ายในข่าวมีการนำเสนอโดยทิ้งข้อคิด หรือประเด็นที่น่าสนใจไว้ให้ผู้อ่านขบคิดเหมือนการจบเรื่องในนวนิยาย หรือเรื่องแต่งหรือบทความ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การจบเรื่องแบบเสนอข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในข่าว หมายถึง เป็นการปิดเรื่องโดยผู้เขียนจะรายงานให้ทราบถึงข้อมูลภูมิหลังของบุคคลในข่าว อันได้แก่ ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน อาชีพ อายุ หรือแม้แต่ความสามารถพิเศษ ฯลฯ

1.2 การจบเรื่องแบบทิ้งประเด็นให้ชวนสงสัย หมายถึง การปิดเรื่องโดยนำข้อมูลที่เป็นม
 ัญฑ์ที่นำเสนอมาเสนอปิดท้าย เพื่อทิ้งให้ผู้อ่านได้ขบคิด

2. การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนสุดท้ายในข่าวซึ่งเป็นกรจบลงโดยไม่
 แสดงหรือนำเสนอเนื้อหาที่สื่อให้รู้เรื่องราวในข่าวกำลังจะยุติลง ทั้งนี้เนื้อหาของข่าวในส่วนนี้จะจบแบบคั่นๆ
 ข้อมูลหมดก็สามารถจบเรื่องได้ทันที อาจจะเป็นในลักษณะของการให้ข้อเสนอแนะหรือการวิพากษ์วิจารณ์ หรือ
 การพูดตอบโต้กันของแหล่งข่าว

จากการศึกษารูปแบบการจบเรื่องในข่าวการเมืองที่พบในหนังสือพิมพ์ที่ 4 ฉบับ จากเหตุการณ์ทั้ง 8
 เรื่อง พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีแนวโน้มในการใช้รูปแบบการจบเรื่องในข่าวไปในทิศทางเดียวกัน
 คือ มักใช้รูปแบบการจบเรื่องในข่าวแบบไม่ทิ้งท้ายมากกว่าการจบเรื่องแบบทิ้งท้าย สำหรับกรณีที่มีการจบเรื่อง
 แบบทิ้งท้ายนั้นจะปรากฏให้เห็นเฉพาะหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์เท่านั้น

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า แก่นเรื่องในข่าวการเมืองไม่มีความสัมพันธ์ในการกำหนดรูปแบบการจบ
 เรื่องในข่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้ลักษณะของการจบเรื่องขึ้นอยู่กับแนวการเขียนของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ รวมถึง
 กระบวนการผลิตของหนังสือพิมพ์มากกว่า ลักษณะการจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการ
 เล่าเรื่องในข่าวการเมืองไม่ได้ให้ความสำคัญของการจบเรื่อง ซึ่งถือเป็นลักษณะพิเศษหรือเป็นเอกลักษณ์สำคัญ
 สำหรับงานเขียนประเภทข่าว

3. การวิเคราะห์บุคคลในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

บุคคลในข่าว หมายถึง บุคคลที่ปรากฏหรือถูกนำมาใช้อ้างอิงในข่าว ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องและ
 สัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่นำมาเล่า โดยจะกำหนดที่เป็นตัวดำเนินเรื่องในข่าวนั้น ๆ บุคคลในข่าวในขณะนี้ไม่ได้ม
 ความเฉพาะแหล่งข่าวแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงหมายรวมถึงบุคคลที่ถูกนำมากล่าวถึงในข่าว หรือที่เรียกว่า
 " ผู้ตกเป็นข่าว " ซึ่งไม่ได้มีบทบาทในการให้ข้อมูล หรือวิพากษ์วิจารณ์ หรือออกความเห็นใด ๆ ทั้งสิ้น
 บุคคลในข่าวประเภทนี้จะไม่ปรากฏบทพูดให้เห็น สำหรับกรวิเคราะห์บุคคลที่ปรากฏในข่าวการเมืองของ
 หนังสือพิมพ์ไทย ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นที่จะศึกษาดังนี้

3.1 ประเภทของบุคคลในข่าว

การเล่าเรื่องในเหตุการณ์การเมืองในข่าว ได้แบ่งสถานภาพของบุคคลในข่าวออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

ก. บุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าว หมายถึง บุคคลที่เป็นต้นตอหรือเป็นแหล่งที่มาของข้อมูลในข่าว บุคคลประเภทนี้จะถูกนำเสนอในลักษณะกลางๆ ไม่มีกรเขียนแบบให้สีสัน ไม่มีกรบรรยายถึง อากัปกริยาท่าทาง หรือการใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้สึก และให้ภาพพจน์เกี่ยวกับบุคคลที่ถูกกล่าวถึง ซึ่งสามารถ จำแนกประเภทของบุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าวออกได้ดังนี้

1. แหล่งข่าวประเภทให้ข้อมูล หรือชี้แจงข้อเท็จจริง หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้ให้ข่าวโดยเป็นการกล่าวถึงในลักษณะนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่นำมาเสนอเป็นข่าว
2. แหล่งข่าวประเภทให้คำวิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็น หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าวโดยเป็นการกล่าวไปในทำนองติชม หรือวิพากษ์วิจารณ์ หรือเป็นการออกความเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
3. แหล่งข่าวประเภทให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าวโดยกล่าวไปในทำนองชี้แนะแนวทาง หรือเสนอทางออกให้กับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้
4. แหล่งข่าวประเภทพยาน หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าวโดยเป็นการกล่าวยืนยันถึงเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้น รวมไปถึงการให้คำยืนยันถึงการแสดงพฤติกรรมอันเกิดจากอีกบุคคลหนึ่ง

ข. แหล่งข่าวที่พาดพิงถึงและทำให้อยู่ในสถานภาพของตัวละคร หมายถึง บุคคลที่ถูกนำมากล่าวถึงในข่าว เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น โดยแหล่งข่าวประเภทนี้จะไม่ปรากฏพฤติกรรม หรือคำพูดใด ๆ ทั้งสิ้นให้เห็นในข่าว แต่กลับถูกสร้างให้มีบทบาทเด่นในข่าว แหล่งข่าวประเภทนี้จะถูกทำให้มีลักษณะเหมือนตัวละครที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีอรรถรส

ค. แหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร หมายถึง บุคคลในข่าวที่เป็นต้นตอหรือเป็นแหล่งที่มาของข้อมูล โดยมีวิธีการนำเสนอที่ให้สีสัน คือ มีการอรรถธิบายถึงอากัปกริยา ท่าทาง สีหน้า น้ำเสียง คำพูด และบุคลิกต่างๆ รวมถึงการเลือกสรรถ้อยคำมาบรรยายถึงแหล่งข่าวในสถานะตัวละคร ซึ่งมุ่งกระตุ้นความรู้สึก แหล่งข่าวประเภทนี้จะมัลอย่างมาในการผลักดันให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีอรรถรส

จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีทิศทางการนำเสนอถึงสถานภาพของบุคคลในข่าวไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ มักนิยมนำเสนอบุคคลในข่าวในสถานภาพของแหล่งข่าวในปริมาณที่มากที่สุด

รองลงมาคือ การนำเสนอแหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร ทั้งนี้ปริมาณการนำเสนอของบุคคลทั้ง 2 สถานภาพ ไม่ได้มีความต่างมากนัก ทั้งนี้ยังพบอีกว่าลักษณะในการกำหนดสถานภาพของบุคคลในข่าวไม่ได้มีความสัมพันธ์กับลักษณะของแก่นเรื่องแต่อย่างใด แต่กลับมีความสัมพันธ์กับลักษณะของเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นจริง จึงทำให้ทิศทางในการแสดงสถานภาพของบุคคลในข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ในเหตุการณ์เดียวกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า โดยกลวิธีการเขียนถึงบุคคลในข่าวที่พบในข่าวการเมืองทั้ง 8 เหตุการณ์ หนังสือพิมพ์ได้ใช้กลยุทธ์ในการให้สีสัน ไม่ว่าจะเป็นด้วยการเขียนแบบมุ่งแสดงออกกับปฏิกิริยา ทำทงน้ำเสียง หรือแม้แต่สีหน้า รวมไปถึงการใช้ถ้อยคำในเชิงเปรียบเทียบพฤติกรรมหรือคุณลักษณะของบุคคลในข่าว ทำให้บุคคลในข่าวจึงอยู่ในสถานภาพที่ไม่แตกต่างไปจากตัวละครในวรรณกรรมทั่ว ๆ ไป ที่มักถูกผู้เขียนนำมาแต่งแต้มให้สีสัน ทำให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างได้อรรถรส และทำให้ข่าวมีความสนุกสนานมากขึ้น หนังสือพิมพ์มีส่วนในการสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าวให้กลายเป็นตัวละครตัวหนึ่ง เพื่อต้องการที่จะดึงดูดให้เรื่องราวในข่าวมีความน่าสนใจ

3.2 บทบาทของตัวละคร

บทบาทของตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย สามารถจำแนกได้เป็น 5 บทบาท ดังนี้

ก. บทบาทตัวเอก หมายถึง บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในข่าวมากที่สุด จะมีหน้าที่เป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญจะขาดไม่ได้ในการเล่าเรื่อง ทั้งนี้ตัวเอกในเรื่องอาจจะแสดงบทบาทในฐานะผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำได้ด้วยก็ได้

ข. บทบาทตัวรอง หมายถึง บุคคลที่มีความสำคัญรองจากตัวเอก ทั้งนี้ในเรื่องที่นำมาเล่าจะขาดตัวรองไม่ได้เช่นกัน ตัวรองอาจจะแสดงบทบาทเป็นผู้สนับสนุนหรือต่อต้านตัวเอกก็ได้ นอกจากนี้ก็ยังสามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำก็ได้เช่นกัน

ค. บทบาทตัวประกอบ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทน้อย หรือมีความสำคัญน้อยสำหรับข่าวที่นำมาเล่า ซึ่งถึงแม้ในเรื่องราวจะไม่มีการเล่าถึงตัวประกอบ ก็ไม่ได้ทำให้เนื้อความข่าวได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ผู้เขียนจะกล่าวถึงหรือไม่ก็ได้ บุคคลดังกล่าวอาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นข่าวก็ได้

ง. บทบาทผู้กระทำ หมายถึง บุคคลที่แสดงพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นปรากฏขึ้น

จ. บทบาทผู้ถูกกระทำ หมายถึง บุคคลที่รองรับพฤติกรรมของผู้กระทำ โดยบุคคลดังกล่าวอาจจะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่ตอบสนองกลับไปยังผู้กระทำ หรืออาจจะแสดงพฤติกรรมในบทบาทอื่นก็ได้ ได้แก่

จากการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของตัวละครที่ปรากฏในข่าวการเมือง พบว่าข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ที่สมทบในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีแนวโน้มในการให้บทบาทของตัวละครไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน นั่นคือ จะพบตัวละครในบทบาทของตัวเอง และตัวรอง ในข่าวทุก ๆ เหตุการณ์เสมอ โดยตัวเอกจะนำเสนอในลักษณะของผู้ถูกกระทำมากกว่าผู้กระทำ ในทางตรงกันข้ามตัวรองจะนำเสนอในลักษณะของผู้กระทำมากกว่าผู้ถูกกระทำ

ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ลักษณะในการให้บทบาทของตัวละครในข่าวการเมืองที่นำมาศึกษาทั้ง 8 เหตุการณ์นั้น มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่องที่ปรากฏในส่วนของหัวข้อ โดยพบว่า ข่าวที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง และ ปุถุชนสนใจ มักจะปรากฏตัวละคร ตัวเอกที่ซ้อนบทบาทของผู้ถูกกระทำ ควบคู่กับตัวละครตัวรองที่ซ้อนบทบาทของผู้กระทำเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแก่นเรื่องประเภทความมีใจอ่อนไหว ตัวละครที่แสดงเป็นตัวเอก ตัวรอง และตัวประกอบ มักจะถูกซ้อนบทบาทของผู้ถูกกระทำเป็นส่วนใหญ่

กระบวนการกำหนดบทบาทของตัวละครในข่าว สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการสร้างความหมายที่หนังสือพิมพ์พยายามที่จะให้ภาพความสำคัญของบุคคลในข่าว โดยสังเกตจากการที่หนังสือพิมพ์ได้เลือกให้บทบาทกับบุคคลในข่าว อันได้แก่ บทบาทของตัวเอก ตัวรอง และตัวประกอบ ซึ่งเป็นบทบาทที่สามารถสะท้อนให้ผู้อ่านสามารถรับรู้ถึงความสำคัญของบุคคลที่ปรากฏในข่าวได้ นอกจากนี้การให้บทบาทในรูปแบบของผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ ซึ่งหนังสือพิมพ์มักนำมาซ้อนเข้ากับบทบาทของตัวเอก ตัวรอง และตัวประกอบ ก็ยิ่งเป็นการสร้างความหมายในเชิงลึกลงไปอีก ซึ่งจะมีผลอย่างมากต่อการรับรู้เกี่ยวกับภาพของบุคคลในข่าวที่จะเกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน

ทั้งนี้กระบวนการให้บทบาทตัวละครในรูปแบบผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นจริงเป็นสำคัญ นักการเมืองแสดงบทบาทเช่นไร หนังสือพิมพ์ก็มักจะเสนอตามนั้น หนังสือพิมพ์มีบทบาทเพียงแค่กระตุ้น หรือขยายภาพบทบาทของตัวละครให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้น

3.3 การสร้างความหมายให้กับตัวละคร

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองมีการใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมาย โดยปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกซึ่งให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด , การให้สมญานาม และการใช้ถ้อยคำสำนวนโวหาร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ สำหรับการวิเคราะห์ถึงการสร้างความหมายให้กับตัวละครในข่าว สามารถจำแนกลักษณะการสร้างความหมายออกเป็น 2 ลักษณะคือ

ก. การพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร

จากการศึกษาพบว่า การสร้างความหมายในลักษณะที่พรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร มีความสัมพันธ์กับลักษณะของแก่นเรื่อง โดยพบว่า แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง บุคคลสนใจ และผลกระทบ จะปรากฏการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด ส่วนแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไข จะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด รวมทั้งยังปรากฏให้เห็นการใช้ถ้อยคำประเภทอุปลักษณะด้วยในข่าวประเภทนี้ สำหรับแก่นเรื่องที่ผสมผสานความขัดแย้งเข้ากับแก่นเรื่องประเภทอื่น ๆ พบว่า มีแนวโน้มในการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรงและนัยประหวัด , อุปลักษณะ และอุปมา

ทั้งนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์มีปริมาณในการนำเสนอถ้อยคำประเภทอุปมา, อุปลักษณะ และคำที่กระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายนัยประหวัดมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาสาระ ส่วนถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายนัยตรงจะพบได้ในข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

ข. การพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร

จากการศึกษาถึงการสร้างความหมายโดยการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีปริมาณการใช้ถ้อยคำ ประเภทอุปลักษณะมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายเชิงนัยประหวัด ทั้งนี้ยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์มีปริมาณการใช้ถ้อยคำประเภทอุปมา อุปลักษณะ คำที่กระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะการสร้างความหมายโดยการพรรณนาถึงตัวละคร ยังมีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่องที่นำมาเสนอในข่าว โดยพบว่า แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง มักจะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปลักษณะ ทั้งที่เป็นการเปรียบเทียบถึงคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ ๆ ไป และการเปรียบเทียบโดยการให้สมญานาม รวมถึงถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายในเชิงนัยประหวัด ส่วนแก่นเรื่องประเภทบุคคลสนใจ มักจะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปลักษณะ ในรูปของการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ ๆ ไป คำอุปมา และคำที่กระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายไปในเชิงนัยประหวัด สำหรับแก่นเรื่องประเภทผสมผสานระหว่างความขัดแย้งเข้ากับแก่นเรื่องประเภทอื่น ๆ จะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปลักษณะ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ ๆ ไป และการเปรียบเทียบในลักษณะของการให้สมญานาม เป็นส่วนใหญ่

ผลจากการศึกษาการสร้างความหมาย ทั้งที่เป็นการพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละครและการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร สามารถสรุปได้ว่า ลีลาการใช้ภาษาในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองมีทิศทางการใช้ไปค่อนข้างเดียวกับการเล่าเรื่องในเชิงวรรณกรรม โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นเสนออารมณ์ ซึ่งปรากฏการใช้ภาษาที่มุ่งให้ความหมายในเชิงลึก หรือนัยประหวัด และมุ่งให้ภาพพจน์โดยการใช้สำนวนโวหาร ทั้งในรูปของคำอุปมา และอุปลักษณ์ ภาษาศรๆ เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการสร้างภาพ สร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์นำมารายงานได้ทั้งสิ้น

3.4 วิธีการพรรณนาถึงตัวละคร

วิธีการที่ใช้พรรณนาถึงตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยใช้วิธีการพรรณนาใน 3 ลักษณะ คือ

ก. การพรรณนาแบบผู้เขียนบอกให้ทราบโดยตรง โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้มักปรากฏให้เห็นในส่วนพาดหัวข่าว (Headline) และความนำ (Lead) ทั้งนี้จะมีปรากฏให้เห็นอยู่บ้างในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ทั้งนี้ลักษณะการเขียนในแบบนี้จะเป็นการบอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปยังผู้อ่านโดยตรงไม่ต้องบอกผ่านคำพูดของใคร การเขียนด้วยวิธีนี้ผู้เขียนอาจจะมีการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวอันได้มาจากการประเมินจากเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ลักษณะของการนำเสนอผู้เขียนจะไม่บอกให้ผู้อ่านทราบโดยตรงว่าผู้เขียนคิดอย่างไร หรือรู้สึกอย่างไร แต่จะปรากฏในรูปของการเลือกสรรคำ ซึ่งระดับของคำที่ผู้เขียนเลือกนำมาใช้จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้ว่า มีการประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร

ข. การพรรณนาแบบบอกผ่านตัวละครเองจากบทพูด โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้มักปรากฏให้เห็นในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ทั้งนี้ลักษณะของการเขียนถึงตัวละคร จะเป็นกรเขียนโดยถ่ายทอดผ่านตัวละครในเรื่องนั่นเองจากคำพูด ทั้งในรูปการคัดคำพูดของบุคคลมากกล่าวโดยตรง (Direct Speech) และ การนำคำพูดของบุคคลมากกล่าวโดยอ้อม ซึ่งเป็นคำพูดของผู้เขียนเอง (indirect Speech) และกรแสดงพฤติกรรม ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมกับเรื่องราวที่นำมาเล่าได้ โดยคำพูดและพฤติกรรมที่ปรากฏจะเป็นตัวสะท้อนถึงบุคลิกลักษณะ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครตัวนั่นเอง

ค. การพรรณนาแบบบอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบตัวละคร โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้มักปรากฏให้เห็นในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ลักษณะการเขียนถึงตัวละครในแบบนี้จะใช้เนื้อหาคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครตัวนั้น อันได้แก่ คำพูดของตัวละครอีกตัวหนึ่ง ซึ่งพูดถึงตัวละครตัวนั้น การใช้วิธีการพรรณนาแบบนี้จะทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจได้ว่าผู้เขียนต้องการที่จะสื่ออะไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จากการศึกษาถึงวิธีการที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้พรรณนาถึงตัวละคร พบว่า มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีทิศทางในการนำเสนอที่เหมือนกัน คือ มีการใช้วิธีการพรรณนาถึงตัวละครแบบผู้เขียนบอกให้ทราบโดยตรง ซึ่งเป็นวิธีการที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้กับการเขียนข่าวทุกเรื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการสร้างความใกล้ชิดกับผู้อ่าน และเป็นวิธีการที่ง่ายและไม่อ้อมค้อม ส่วนการใช้วิธีการพรรณนาถึงตัวละครแบบบอกผ่านตัวละครเองจากบทพูด และแบบบอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครจะพบเฉพาะบางเรื่องเท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเหตุการณ์ในข่าวว่าจะเอื้อต่อการใช้วิธีการพรรณนาแบบใด

การใช้วิธีการพรรณนาถึงตัวละครแบบบอกผ่านตัวละครเองจากบทพูดและบอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบ เป็นวิธีการที่ใช้ขึ้นเพื่อต้องการทำให้เรื่องราวที่นำมาเล่ามีความสมจริงมากขึ้น ทั้งนี้ยังช่วยให้ข้อมูลในข่าวมีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือ และยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลที่นำมาเสนอนั้นไม่ได้เกิดจากความคิดของผู้เขียนหรือเป็นการสร้างของผู้สื่อข่าว แต่เป็นข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข่าวอีกที ผู้สื่อข่าวมีบทบาทเพียงแค่คนนำเหตุการณ์หรือข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข่าวมาเล่าต่อเท่านั้น จะสังเกตเห็นว่า บางครั้งการเล่าเรื่องในข่าวมีการใส่เครื่องหมายคำพูดเพื่อให้ผู้อ่านเห็นได้เด่นชัดว่าข้อมูลที่ปรากฏออกมาได้มาจากคำพูดของ

4. การวิเคราะห์ฉากในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย จำแนกออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

ก. การพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก ซึ่งเป็นการใช้ลีลาการเขียนให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และภาวะความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ การเขียนถึงฉากในรูปแบบนี้มีเป้าหมายเพื่อต้องการให้ผู้อ่านมองเห็นถึงความเคลื่อนไหวในเนื้อความของข่าว ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ และเกิดจินตภาพได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น ในการเขียนด้วยวิธีการพรรณนาถึงฉากในรูปแบบนี้ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเวลาและสถานที่แล้ว ยังสามารถช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นถึงสภาพบรรยากาศภายในเหตุการณ์เหมือนผู้อ่านได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์นั้นด้วย

ข. การพรรณนาโดยไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉาก ซึ่งเป็นการเขียนบอกให้ผู้อ่านทราบเฉพาะเวลาและสถานที่เกิดเหตุเท่านั้น โดยจะไม่มีกรกล่าวถึงรายละเอียดของฉากในเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะการพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ มีแนวโน้มในการใช้วิธีการพรรณนาโดยไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉากมากกว่าการใช้วิธีการพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก ทั้งนี้ การใช้วิธีการพรรณนาถึงฉากขึ้นอยู่กับหนังสือพิมพ์ว่า มองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความสำคัญหรือเป็นเรื่องใหญ่แค่ไหน หากเหตุการณ์ที่นำมาทำเป็นข่าวเป็นเหตุการณ์ที่

หนังสือพิมพ์มองว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อมากหรือเป็นเรื่องใหญ่ หนังสือพิมพ์ก็จะใช้การพรรณนาแบบเน้นให้ความสำคัญกับฉาก

5. การวิเคราะห์มุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การศึกษาเกี่ยวกับมุมมองในการเล่าเรื่องในเหตุการณ์ข่าวการเมือง จำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

ก. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscience) เป็นการเล่าเรื่องแบบไม่มีข้อจำกัด ผู้สื่อข่าวเขียนข่าวโดยสามารถล่วงรู้ไปถึงจิตใจความรู้สึกของตัวละคร หรือสามารถสำรวจความคิดของตัวละครได้อย่างไรขอขอบเขต ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวสามารถย้ายเหตุการณ์ในข่าว โดยจะหยิบเอาเหตุการณ์ใดขึ้นก่อนก็ได้ และสามารถเล่าย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีตได้ นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวยังสามารถแทรกความคิดชี้แนะหรือสะท้อนข้อคิดทางคุณค่า

ข. มุมมองแบบจำกัด (Focalization) เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้สื่อข่าวไม่สามารถล่วงรู้ไปถึงจิตใจหรือความรู้สึกของตัวละคร ผู้สื่อข่าวจะเล่าเฉพาะเหตุการณ์ที่สามารถสังเกตได้จากภายนอกเท่านั้น เช่น การกระทำ และคำพูดของตัวละครที่แสดงออกมาให้เห็น ทั้งนี้การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัด ผู้สื่อข่าวสามารถเล่าได้ 2 ลักษณะ คือ การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 1 ซึ่งผู้สื่อข่าวจะรายงานเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย และการเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 3 หรือเรียกอีกอย่างว่า "มุมมองแบบภววิสัย" ซึ่งผู้สื่อข่าวจะรายงานเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่นอกเหตุการณ์ เป็นมุมมองที่ผู้สื่อข่าวพยายามทำตัวเป็นกลางปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการรายงานเหตุการณ์ โดยให้ผู้อ่านตัดสินเรื่องราวเอง

จากการศึกษาถึงมุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์โดยส่วนใหญ่นิยมใช้มุมมองแบบจำกัด (Focalization) ในสัดส่วนที่มากกว่าการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscience) และยังพบอีกว่า การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดของหนังสือพิมพ์ โดยส่วนใหญ่มักเป็นการเล่าเรื่องในฐานะบุคคลที่ 3 ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข่าวในแต่ละเรื่อง พบว่า ข่าวในเรื่อง ๆ เดียวผู้เขียนสามารถที่จะใช้มุมมองในการเล่าเรื่องได้มากกว่า 1 วิธี ดังนั้นลักษณะของการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับจึงเป็นการเขียนที่ใช้มุมมองแบบผสมผสานรูปแบบกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นว่าจะเหมาะสมกับการเขียนโดยใช้มุมมองแบบใด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออาการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าวหรือหัวหน้าข่าว ผู้เรียบเรียง และผู้สื่อข่าวสายการเมือง พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

1.1 **วัฒนธรรมในเชิงวิชาชีพ** เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่บุคคลในวงการหนังสือพิมพ์ให้การยอมรับ และนำไปยึดถือปฏิบัติกันจนเป็นนิสัย ธรรมเนียมปฏิบัติดังกล่าวอาจเกิดได้จากบุคคลในองค์กรกำหนดแนวทางการปฏิบัติขึ้น หรืออาจเกิดจากสังคมการทำงานของนักข่าวกำหนดขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่จะกำหนดกรอบแนวทางการนำเสนอของผู้สื่อข่าว ทั้งนี้การกำหนดแนวหนังสือก็ถือเป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเกิดจากตัวองค์กรกำหนดขึ้นมาเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกรอบในการนำเสนอ ดังนั้นการที่หนังสือพิมพ์ประเภทนั้นเสนออารมณ์อย่าง ไทยรัฐ และข่าวสด ซึ่งพบว่า มีลีลาการนำเสนอโดยการบรรยายถึงอาชญากรรม ทาทาง รวมถึงถ้อยคำน่าเสียดของบุคคลในข่าว ประกอบกับมีการใช้ถ้อยคำที่รุนแรง กระแทบความรู้สึก และยังปรากฏการใช้โวหารภาพพจน์มาใช้เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพ เกิดจากกรอบของแนวหนังสือพิมพ์เป็นสำคัญ

1.2 **ความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการ** เป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดทิศทาง การคัดเลือกประเด็นมาเล่าในข่าวการเมือง ซึ่งในงานวิจัยนี้เรียกประเด็นหลักที่ปรากฏในส่วนของหัวข้อ (Headline) ว่า "แก่นเรื่อง" การแสดงความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการในที่ประชุมโต๊ะข่าวประจำวัน เป็นกรอบสำคัญที่นำมาใช้กำหนดแนวทางการนำเสนอข่าว ข่าวในแต่ละเหตุการณ์จะถูกนำเสนอไปในแนวใด หรือถูกนำมาให้ความสำคัญมาน้อยแค่ไหน หรือจะเขียนบรรยายให้รายละเอียดเพียงใดขึ้นอยู่กับที่ประชุมโต๊ะข่าวว่าจะตกลงกันอย่างไร

1.3 **ปัจจัยภายในของผู้ก่อกองข่าวสาร** เป็นปัจจัยค่อนข้างมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางในการเขียนข่าว ลักษณะการเขียนข่าวของผู้ก่อกองข่าวสารจะถูกกล่อมเกลามาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมจากองค์กร การฝึกอบรมจากสังคมนักข่าวด้วยกัน การฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษา และรวมไปถึงประสบการณ์ที่ได้จกการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือประเภทอื่น ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะมีผลอย่างมากต่อการกำหนดมุมมอง หรือทัศนคติของผู้สื่อข่าวในการมองประเด็น และกำหนดสไตล์ในการเขียนข่าว

การใช้ภาษาที่ใช้ในการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง บางครั้งก็ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของผู้ก่อกองข่าวว่ารู้สึกอย่างไรกับข่าวที่เกิดขึ้น หรือกับกรกระทำของบุคคลในข่าว ซึ่งก็พบว่า ในบางข่าวผู้สื่อข่าวมีการ

ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนะของตนที่มีต่อข่าวนั้น โดยแฝงมาในรูปของการใช้ภาษา จุดนี้เองที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความคิด หรือมุมมองของผู้กลั่นกรองที่มีต่อข่าว ๆ นั้น การใช้ภาษาจะมีส่วนในการตอกย้ำความรู้สึกของผู้อ่าน และในบางครั้งก็มีส่วนในการนำความคิด นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ปัจจัยภายในตัวของผู้กลั่นกรองในแง่ของทัศนคติก็มีส่วนทำให้มีทิศทางการนำเสนอได้เช่นกัน

2. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นปัจจัยที่หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ลงความเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแนวทางการเขียนมากที่สุด โดยจากผลการวิจัยที่พบว่า ข่าวการเมืองที่นำมาศึกษาทั้ง 8 เหตุการณ์ มีทิศทางการนำเสนอไปได้หลากหลายวิธี ด้วยลีลาที่แตกต่างกันนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับได้ให้เหตุผลว่า การที่จะนำเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นมารายงานเป็นข่าวไปในทิศทางใดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นเป็นสำคัญว่า หนังสือพิมพ์จะมองเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญแค่ไหน เป็นเรื่องใหญ่หรือไม่ หากเหตุการณ์ที่ปรากฏถูกหนังสือพิมพ์มองว่าเป็นเรื่องใหญ่ที่มีความสำคัญกับลีลาการเขียนก็จะปรับตามลักษณะของเหตุการณ์ นั่นคือ ทำให้ข่าวนั้นใหญ่และเด่นขึ้นตามไปด้วย โดยการเขียนแบบให้สีสัน รายละเอียดเน้นพรรณนาถึงสภาพของเหตุการณ์ อาทิปฏิกิริยาของตัวละคร รวมถึงภาษาที่ใช้ต้องกระตุก และเร้าอารมณ์

2.2 ปัจจัยที่เกิดจากแหล่งข่าว การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองจะมีสีสันมากขึ้นน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับการให้ข่าวของแหล่งข่าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดลีลาการเขียน การใช้ภาษา บางครั้งแหล่งข่าวมีการใช้คำพูดที่แรง หรือแหล่งข่าวมีการแสดงท่าทางที่แปลก ๆ ผิดปกติ ก็จะส่งผลให้ลักษณะการเขียนมีสีสันมากขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าแหล่งข่าวใช้คำพูดปกติธรรมดา หรือเป็นทางการ ข่าวที่ปรากฏออกมาก็จะไม่ปรากฏสีสัน

จากการสัมภาษณ์ถึงการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในข่าวการเมือง ซึ่งพบว่า มีการใช้คำที่รุนแรง มีการเปรียบเทียบโดยใช้ถ้อยคำประเภทอุปมา อุปริทัศน์ให้เห็นนั้น หนังสือพิมพ์ได้ให้เหตุผลว่า บางครั้งเกิดจากการนำคำพูดของแหล่งข่าวมานำเสนอ ไม่ได้เกิดจากหนังสือพิมพ์สร้างหรือคิดขึ้นเอง

2.3 ปัจจัยด้านการตลาด มีดังนี้ คือ

2.3.1 การคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เป้าหมายสำคัญที่สุดก็คือ ยอดขาย ดังนั้นลักษณะของการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองจึงต้องนำเสนอไปในทิศทาง ความสนใจ และความต้องการของกลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย เพื่อว่าข่าวที่ผลิตออกไปนั้นจะได้เป็นที่ยอมรับของตลาดอันจะนำมาสู่ยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น

เนื่องจากข่าวการเมืองเป็นข่าวที่มีลักษณะเนื้อหาค่อนข้างเครียด หากหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอโดยใช้ภาษาที่กระชับ ตรงไปตรงมา ไม่มีการใช้สีสรรใด ๆ ลงไป ก็ยิ่งเป็นการทำให้การเมืองดูเป็นเรื่องหนักและเครียดขึ้นไปอีก ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายกับข่าวการเมือง ดังนั้นลักษณะการเขียนข่าวการเมืองในปัจจุบันจึงมีการปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของกลุ่มผู้อ่าน รูปแบบและลีลาการนำเสนอของข่าวการเมือง จึงถูกทำให้มีเนื้อหาที่เบาขึ้นโดยการใส่สีสันลงในข่าว ซึ่งค่อนข้างขัดแย้งกับอัตลักษณ์ของข่าวการเมืองแบบเดิม ๆ นอกจากนี้ ลักษณะของการนำเสนอข่าวการเมืองยังขึ้นอยู่กับลักษณะการเมืองที่เป็นเรื่องของความเคลื่อนไหว ฉะนั้นเพื่อให้ข่าวดูมีความเคลื่อนไหวไปด้วย ผู้เขียนก็ต้องใส่สีสันบรรยายกาศของเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเห็นภาพความเคลื่อนไหวได้ชัดเจนที่สุด

2.3.2 การหวังผลกำไร และความมอยุ่รอดขององค์กร เป็นปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดทิศทางในการทำข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์ถือเป็นธุรกิจประเภทที่ต้องมุ่งหวังผลกำไร และต้องพยายามประคับประคองให้ธุรกิจของตนสามารถดำรงอยู่ได้ ดังนั้นในกระบวนการผลิตข่าวทั้งในแง่ของการคัดเลือกประเด็นมาเล่น และการเลือกภาษาลีลาที่ใช้ในการนำเสนอ จึงต้องทำไปในทิศทางที่สนับสนุน หรือกระตุกยอดขายของหนังสือพิมพ์

2.3.3 การแข่งขันระหว่างหนังสือพิมพ์ และการแข่งขันกับสื่ออื่น เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบ และแนวทางในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ซึ่งหนังสือพิมพ์จะต้องพยายามสร้างจุดต่างให้กับตนเอง เพื่อให้หนังสือพิมพ์ของตนสามารถแข่งขันกับสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกัน และกับสื่ออื่น นอกจากนี้กระแสของข่าวไม่ว่าจะได้รับมาจากประชาชน จากสื่อด้วยกันเอง จากกระแสสังคม รวมถึงกระแสความเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอด้วยกันทั้งสิ้น

2.4 ปัจจัยของบริบททางการเมืองและบริบททางสังคม จากผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ข่าวการเมืองมักนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความขัดแย้งขึ้นมาเสนอในส่วนของหัวข่าวมากที่สุด ทั้งในรูปแบบที่เสนอประเด็นความขัดแย้งล้วน ๆ หรือการนำเสนอในรูปแบบที่สอดแทรกประเด็นความขัดแย้งเข้ากับเรื่องอื่น ๆ นั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้ให้เหตุผลว่า เกิดจากบริบททางการเมืองของไทยที่มักปรากฏเรื่องราว หรือเหตุการณ์ของความขัดแย้ง การต่อสู้ การแข่งขันกันระหว่างนักการเมืองให้เห็นกันจริง ดังนั้นในเมื่อเรื่องส่วนใหญ่ที่ปรากฏขึ้นในเหตุการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องของความขัดแย้ง ข่าวการเมืองที่ปรากฏออกมาให้เห็นก็จริง ดังนั้นในเมื่อเรื่องส่วนใหญ่ที่ปรากฏขึ้นในเหตุการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องของความขัดแย้ง ข่าวการเมืองที่ปรากฏออกมาให้เห็นก็จะจำเป็นต้องนำเสนอประเด็นความขัดแย้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประกอบกับบริบททางสังคมไทยก็มักให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้งมากขึ้นไปอีก จุดนี้เองที่สะท้อนให้เห็นว่าสภาพการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ยังผูกติดกับบริบททางการเมือง และบริบททางสังคมเป็นสำคัญ

อภิปรายผล

การนำแนวคิดการเล่าเรื่องมาใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยสามภระสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการนำเสนอข่าวในยุคปัจจุบันได้ในมิติที่ลึกซึ้ง โดยคุณลักษณะของการเล่าเรื่องถือเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มุ่งศึกษาในเรื่องการสร้างความหมายให้กับเรื่องราวที่หนังสือพิมพ์นำมาเล่าถ่ายทอดไปสู่ผู้รับสาร ดังนั้นเมื่อมีการนำข่าวการเมืองมาวิเคราะห์ในเชิงการเล่าเรื่อง ภาพที่ปรากฏออกมามีขึ้นคือการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการในการสร้างความหมายที่หนังสือพิมพ์ได้สร้างขึ้น ดังนั้นเรื่องราวของข่าวจึงไม่ใช่แค่การบอกแต่เพียงว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร แต่ข่าวจะบอกไปถึงความหมายของเหตุการณ์ที่นำมาเล่าด้วย

ผลการวิจัยปรากฏผลในเชิงสนับสนุนข้อสันนิษฐาน ซึ่งพบว่า การรายงานข่าวการเมืองทั้ง 8 เหตุการณ์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีแนวโน้มในการนำเสนอตามแบบแผนการเล่าเรื่องทั้งในแง่ของการกำหนดแก่นเรื่องขึ้นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางโครงเรื่อง , การกล่าวถึงบุคคลในข่าว โดยให้ลีลาเหมือนตัวละคร อันมีผลผลักดันให้เรื่องราวในข่าวสามภระดำเนินไปได้อย่างมีวรรณศิลป์ และลักษณะการใช้ถ้อยคำที่มุ่งให้ภาพพจน์ และการทบทวนความรู้สึกโดยให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด ซึ่งสามารถสื่อถึงความรู้สึกทั้งในด้านดีและไม่ดี

อย่างเช่น กรณีข่าว พล.ต.อ.ส้าง บุนนาค หมิ่นประมาท พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ (1 ก.ค.2541) สังเกตได้ หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ และหนังสือประเภทเน้นสนองอารมณ์ ได้สร้างความหมายให้กับข่าวดังกล่าวไปในทำนองความขัดแย้ง โดยหยิบเอาประเด็นความขัดแย้งขึ้นมาเป็นแก่นเรื่องในข่าวนั้น กระบวนการในการเลือกใช้ถ้อยคำในส่วนหัวข่าวก็มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่อง ซึ่งพบว่า มีการใช้ถ้อยคำในลักษณะตอกย้ำให้เห็นถึงความรุนแรงของความขัดแย้ง โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ได้เลือกใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายนัยประหวัดโดยสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี อันมีผลต่อการกระตุ้นความคิดของผู้อ่านให้เกิดการขบคิดถึงนัยยะที่แฝงมากับเนื้อหาข่าว เช่น คำว่า "นาหิวขาด", "อ่วม", "หลังหนาวโดนส่ารอง" เป็นต้น

สำหรับ กลวิธีที่นำมาใช้ในการนำเสนอข่าวดังกล่าว ก็พบว่า มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท กำหนดขึ้นมาเล่นในข่าว โดยการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องมากทำให้ข่าวความขัดแย้งระหว่าง พล.ต.อ.ส้าง กับ พล.ต.สนั่น มีลีลา และได้วรรณกรรมมากขึ้น โดยการใช้วิธีการเขียนไปในเชิงพรรณนาให้เห็นถึงอากัปกริยาท่าทางของบุคคลในข่าวที่ถูกนำเสนอ จนทำให้บุคคลในข่าวตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร เรื่องราวในข่าวดังกล่าวได้มีวิธีการเขียนที่สื่อให้เห็นว่า พล.ต.อ. ส้าง บุนนาค คือตัวเอกในเรื่อง ซึ่งถูกนำมาซ้อนบทบาทของผู้ถูกกระทำ ส่วน พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ก็มีวิธีการเขียนที่สื่อให้เห็นว่าเป็น ตัวรอง ซึ่งถูกนำมาซ้อนบทบาทของผู้กระทำในลักษณะที่ต่อต้านตัวเอง โดยมี พ.ต.ท. นริศ อยู่ยู่ ลูกน้อง พล.ต.อ. ส้าง บุนนาค เป็นตัวประกอบที่มีบทบาทในการสนับสนุนตัวเอก และต่อต้านตัวรอง

หรือในเหตุการณ์การทูลจรีตในการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข (14 ก.ย. 2541) ซึ่งพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์ นำเสนอโดยกำหนดแก่นเรื่องในส่วนหัวข่าวไปในแนวความขัดแย้ง ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระกลับมีการกำหนดแก่นเรื่องในแนวต่างกัน โดยมิตินเลือกใช้แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำมาเสนอในข่าวเรื่องนี้ ส่วนไทยโพสต์กลับมีการกำหนดแก่นเรื่องที่ผสมผสานระหว่างความขัดแย้งเข้ากับความมีเงื่อนงำ ดังนั้นรูปแบบในการนำเสนอข่าวดังกล่าวจึงมีลีลาการเขียนไปในแนวที่แตกต่างกันตามแก่นเรื่องที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับกำหนดขึ้น โดยพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์มีแนวโน้มในการเลือกใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายนัยตรงและนัยประหวัดที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี ถ้อยคำที่ใช้จะประกอบด้วยถ้อยคำที่รุนแรง หนักแน่น อันเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในข่าว แต่ไม่ได้กระตุ้นให้ผู้อ่านขบคิดถึงความเงื่อนงำ สังเกตจากถ้อยคำที่เน้นให้เห็นต่อไปนี้ " บาสิช สูตชน นิดหัวประเทศแฉ โฉ-ผบ.ทบ.ไม่ลงตัว " (ไทยรัฐ / 14-ก.ย. 2541) หรือ " มีชัยยันทำได้ 5 หมื่นชื่อไล่ รมต.บาสิชซื้อยูนิตหมอต้านฮัยยา จิวลิปลตรักเกียรติ "

สำหรับการสร้างความหมายในแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำที่มิตินนำมาเน้นเสนอในส่วนหัวข่าว พบว่า ลักษณะของการใช้ภาษาเป็นการเขียนโดยสื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงความมีเงื่อนงำในข่าวนั้น เช่น มีการใช้คำว่า " ทิฐุร " หรือ " มัวข้อมูล " เป็นต้น ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ให้ความหมายนัยตรงอันสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี และยังปรากฏการใช้ถ้อยคำรุนแรงที่ให้ความหมายนัยประหวัด โดยสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี อันมีผลในการกระตุ้นความคิดของผู้อ่านให้ขบคิดถึงความมีเงื่อนงำในข่าวนั้น สังเกตจากวลีที่ว่า " มัวข้อมูลแหกตากรรมาธิการ น.-ว. จอมสังฆมน้ำเกลือขวดละ 2 บาท "

และการสร้างความหมายของไทยโพสต์ที่กำหนดแก่นเรื่องไปในแนวผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับความมีเงื่อนงำ พบว่า การเลือกใช้ภาษาในส่วนหัวข่าว จะประกอบด้วยถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกที่รุนแรง โดยเป็นถ้อยคำที่ให้ความหมายนัยประหวัดอันสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี ซึ่งสามารถกระตุ้นความคิดของผู้อ่านให้เห็นถึงความขัดแย้ง ไปพร้อมๆ กับการขบคิดถึงความมีเงื่อนงำในข่าวนั้น สังเกตจากถ้อยคำที่เน้นให้เห็นในประโยคต่อไปนี้ " รณรงค์ไล่เปรด 30 องค์กร ยึดที่เก่าล่าซื้อขับผู้บริหารสาธารณสุข ปชป. ซักเมื่อยอุ้มรักเกียรติ "

สำหรับกลวิธีที่นำมาใช้ในการนำเสนอข่าวดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นอกจากแนวทางการเขียนจะขึ้นอยู่กับลักษณะของแก่นเรื่องแล้ว ยังขึ้นอยู่กับแนวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับด้วย โดยสังเกตได้ว่า ไทยรัฐ และข่าวสด ที่จัดอยู่ในหนังสือพิมพ์ประเภทเสนออารมณ์ โดยมีการกำหนดแก่นเรื่องไปในแนวเดียวกัน คือ ความขัดแย้ง ปรากฏการใช้กลวิธีการนำเสนอโดยใช้เทคนิคกระแสเรื่อง ซึ่งเป็นกลวิธีเดียวกันกับที่มิตินนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการนำเสนอ ทั้งๆ ที่มิตินเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ และยังมีกำหนดแก่นเรื่องไปในแนวที่ต่างจากไทยรัฐ และข่าวสด คือ ความมีเงื่อนงำ ในขณะที่ไทยโพสต์ ซึ่งจัดเป็นหนังสือพิมพ์

ประเภทเน้นเสนอสาระเหมือนกับมติดชน กลับใช้กลวิธีการนำเสนอแบบรายงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการให้ลีลันใดๆ ในข่าว

ดังนั้นจึงสามารถสะท้อนให้เห็นว่า หนังสือนิพนธ์สามารถที่จะสร้างความหมายให้กับข่าวที่นำมาเสนอให้สอดคล้องกับแนวทางที่หนังสือพิมพ์ตั้งใจไว้ โดยองค์ประกอบทุกส่วนในข่าวตั้งแต่ หัวข่าว (Headline) หรือ ฝั่งงานวิจัยนี้เรียกว่า แก่นเรื่อง (Theme) ความนำ (Lead) หรือ ฝั่งงานวิจัยนี้เรียกว่า ส่วนเริ่มเรื่อง (Beginning) จนถึง ตัวข่าว (Body) ฝั่งงานวิจัยนี้เรียกว่า การพัฒนาเรื่อง (Middle) และการจบเรื่อง (Ending) ทุกส่วนจะมีบทบาทในการสอดแทรกความหมายให้กับข่าวโดยมักจะสัมพันธ์กับแนวหนังสือพิมพ์ของแต่ละฉบับ

ตัวละคร ที่หนังสือพิมพ์กำหนดขึ้นโดยกลวิธีการเขียนแบบให้ลีลันในข่าวการทุจริต พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการกลวิธีการนำเสนอโดยให้ความหมายกับบุคคลในข่าวไปในทิศทางที่เหมือนกัน เนื่องจากถูกกำหนดโดยกรอบของเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นจริง นั่นคือ หนังสือพิมพ์ได้ให้ความหมายกับ นายรักเกียรติ สุชนะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นตัวเอกของเรื่องโดยถูกนำมาซ้อนบทบาทของผู้ถูกกระทำ , นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เป็นตัวรองที่มีบทบาทเป็นผู้กระทำในเชิงสนับสนุนตัวเอก , นายมีชัย ฤชุพันธ์ ประธานรัฐสภา เป็นตัวรองที่มีบทบาทเป็นผู้กระทำเช่นกันแต่มีลักษณะที่ต่อต้านตัวเอก ส่วนตัวประกอบในเรื่องๆ นี้ ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้กระทำในเชิงต่อต้านตัวเอก เช่น กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน 30 องค์กร, น.พ.ประวิทย์ ลีสถาพรพงศ์ และ ภญ.ดวงทิพย์ ธัญพิสิฐ เป็นต้น

ทั้งนี้ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้ให้ความสำคัญกับการให้รายละเอียดเกี่ยวกับฉากของเหตุการณ์ ซึ่งหนังสือพิมพ์ต้องการจะสื่อให้เห็นว่า เหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นเป็นเรื่องใหญ่ และมีความสำคัญที่ประชาชนควรให้ความสนใจ

ส่วนมุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่อง พบว่า มีลักษณะการใช้ที่สัมพันธ์กับแก่นเรื่อง โดยสังเกตได้ว่า หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวดังกล่าวโดยใช้แก่นเรื่องไปในแนวความขัดแย้ง อันได้แก่ ไทยรัฐ และข่าวสด จะใช้มุมมองแบบจำกัดโดยเล่าในฐานะบุคคลที่ 1 และบุคคล 3 เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์เป็นคนกลางที่ทำหน้าที่ในการรายงานอย่างเที่ยงธรรม เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ใดก็จะนำมาเล่าถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านตามที่ได้ประสบมา ซึ่งต่างจากหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไข อันได้แก่ มติชน และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอแก่นเรื่องแบบผสมผสานระหว่างความมีเงื่อนไขเข้ากับความขัดแย้ง อันได้แก่ ไทยโพสต์ ซึ่งนอกจากจะมีการใช้มุมมองแบบจำกัดโดยเล่าในฐานะบุคคลที่ 1 และบุคคลที่ 3 แล้ว ยังปรากฏการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้าน คือ หนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีการเขียนที่สื่อให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์สามารถที่ล่วงรู้ถึงความรู้สึกนึกคิด หรือรู้ทันแง่มุมทุกอย่างของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์จะใช้วิธีการเขียนโดยสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงนัยยะที่แฝงอยู่ในเหตุการณ์ที่นำมารายงาน โดยอาศัยการประเมินตามมุมมองของตนเอง สังเกตได้จากการใช้ถ้อยคำต่อไปนี้

" พิศุทธิ์ สธ. ปกปิดความผิดมั่วข้อมูลคนใช้แหกตากรรมวิธีการ " (มติชน / 14 ก.ย. 2541) และ " ปกป. ชักเยื้องผู้รักเกียรติ " (ไทยโพสต์ / 14 ก.ย. 2541)

ด้วยกระบวนการในการเล่าเรื่อง และด้วยกระบวนการในการใช้ภาษา ที่พบในเหตุการณ์ข่าวทั้ง 8 เรื่อง ล้วนมีผลต่อการสร้างความหมายให้กับข่าวที่นำมารายงานได้ทั้งสิ้น ผลการวิจัยที่ได้สามารถชี้ให้เห็นว่า ลักษณะการนำเสนอเหตุการณ์ข่าวทั้ง 8 เรื่อง ของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีแนวโน้มในการสร้างภาพให้กับเหตุการณ์ที่นำมารายงานในข่าวการเมือง โดยใช้วิธีการนำเสนอในทางอ้อม ทั้งในแง่ของการเลือกสรรเหตุการณ์ที่นำมาเสนอเป็นข่าว , การคัดเลือกประเด็นที่จะนำมาเสนอในข่าว , การเลือกสรรถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกในระดับต่างๆ รวมถึงการเลือกให้รายละเอียดหรืออธิบายเกี่ยวกับเรื่องบางเรื่อง โดยมีเป้าหมายที่ต้องการจะสร้างภาพบางอย่างให้กับข่าว ทั้งนี้ภาพดังกล่าว จะมีผลต่อกระบวนการรับรู้ของผู้อ่านหรือไม่ นั้น ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์สารของผู้อ่านว่าจะสามารถรู้เท่าทันสื่อได้มากน้อยเพียงไร

ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้อธิบายถึงลักษณะของการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยได้ว่า ข่าวการเมืองในปัจจุบันมีการปรับตัวไปสู่แนวทางการเล่าเรื่องมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งลักษณะของข่าวเป็นเหมือนการเล่าเรื่องในประวัติศาสตร์ที่นำเหตุการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏขึ้นจริงในอดีตมาเล่าถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่าน โดยจะถูกถ่ายทอดไปพร้อมๆ กับความหมายที่สอดแทรกมากับข่าวที่หนังสือพิมพ์ต้องการจะสื่อไปยังผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Demton (1975) ซึ่งกล่าวว่า " ข่าว " เป็นกรเล่าเรื่องรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ โดยมักจะถูกกำหนดให้มีตัวนักแสดงในลักษณะของพระเอกกับผู้ร้าย และมีการวางโครงร่างของการเล่าเรื่องในข่าว ซึ่งจะเริ่มนำเสนอจากจุดเริ่มเรื่อง (Beginning) และดำเนินเรื่องมาสู่ตอนกลางของเรื่องราว (Middle) แล้วท้ายที่สุดก็คือ การลงเอยด้วยจุดจบของเรื่อง (Ending) นอกจากนี้ข่าวยังมีการใช้ภาษาอันเป็นสัญลักษณ์ประเภทหนึ่ง ที่นำมาใช้ในการสร้างสีสันให้กับการรายงานข่าว

ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยสามารถบอกให้ทราบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ที่นำมาศึกษาได้สร้างความหมายให้กับข่าวการเมืองไปในทำนองของความขัดแย้ง โดยวิเคราะห์จากการที่หนังสือพิมพ์มีปริมาณการนำเสนอประเด็นความขัดแย้งขึ้นมาเล่นในส่วนหัวข่าวทั้งในรูปแบบที่เสนอถึงความขัดแย้งล้วนๆ และในรูปแบบที่เป็นการผสมผสานประเด็นความขัดแย้งเข้ากับประเด็นข่าวประเภทอื่นๆ ในสัดส่วนที่มากที่สุด โดยมีลีลาการเขียนที่เน้นให้สีสันเร้าอารมณ์ และกระตุ้นให้ผู้อ่านเห็นภาพความขัดแย้งได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จุดนี้เองที่สะท้อนให้เห็นว่า ถ้อยคำหรือภาษา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประเภทหนึ่งมีบทบาทสำคัญที่มีผลต่อการสร้างความหมายให้กับข่าว

ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ได้ให้เหตุผลว่า สาเหตุที่ประเด็นความขัดแย้งถูกนำมาเสนอมากในข่าวการเมือง เกิดจากบริบททางการเมืองที่ปรากฏความขัดแย้ง ทั้งในรูปแบบที่เป็นการต่อสู้ ปะทะ แข่งขัน จึงดีชิงเด่น หรืออภิปรายโต้เถียงกัน ขึ้นให้เห็นกันจริงๆ หนังสือพิมพ์เป็นเพียงสื่อกลางในการนำเอาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจริง

นั้นมกราชงานให้ผู้อ่านได้ทราบเท่านั้น และการที่หนังสือพิมพ์เลือกสรรถ้อยคำที่มุ่งให้ภาพพจน์ ให้ลึกลับ รวมถึงกระทบถึงความรู้สึก และมีการพรรณนาถึงอากัปกิริยาของบุคคลในข่าว ก็เพื่อต้องการที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและสามารถที่จะขายข่าวนั้นได้ ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่า ลักษณะเนื้อหาของข่าวการเมืองตกอยู่ภายใต้กรอบของปัจจัยทางการตลาดเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยทำให้เห็นว่า ลักษณะของการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์มีแนวโน้มไปในทิศทางที่สร้างภาพให้กับเหตุการณ์ทางการเมือง ไม่ว่าจะด้วยการใช้ถ้อยคำภาษาหรือกระบวนการเล่าเรื่อง ซึ่งมีผลทำให้ภาพที่ปรากฏออกมามีเกินจากความเป็นจริง จุดนี้เป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงสำหรับการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์จึงควรตระหนักและควรให้ความระมัดระวังในการนำเสนอข่าวการเมืองมากขึ้น โดยพยายามนำเสนอไปในทิศทางที่ภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาที่เจาะจงวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วง ปลายปี 2541 เท่านั้น ผลที่ปรากฏออกมามีจึงเป็นการสะท้อนภาพการรายงานเฉพาะช่วงสถานการณ์ ปลายปี 2541 ดังนั้นหากมีการนำวิธีวิเคราะห์ตามแนวการเล่าเรื่องไปศึกษาในช่วงสถานการณ์อื่น ก็อาจจะทำให้พบตัวแปรบางอย่างที่น่าสนใจได้

3. การวิเคราะห์ตามแบบแผนการเล่าเรื่อง ควรนำไปศึกษากับข่าวประเภทอื่น เช่น ข่าวกีฬา หรือข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งช่วยสะท้อนภาพการรายงานข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น